

Violeta DRĂGOIESCU

Colecția STUDIA DOCTORALIA

Directorul colecției

IPS Prof.univ.dr. Irineu Ion POPA

Director al CSUD - IOSUD

Universitatea din Craiova

COMITETUL ȘTIINȚIFIC

Prof.univ.dr. Bădică Costin, Școala doctorală „Constantin Belea” a Facultății de Automatică Calculatoare și Electronică

Prof.univ.dr. Burlea Șchipoiu Adriana, Școala doctorală de Științe Economice

Prof.univ.dr. Cosmulescu Sina Niculina, Școala doctorală de Ingineria resurselor animale și vegetale

Prof.univ.dr. Damean Sorin Liviu, Școala doctorală de Științe sociale și umaniste

Prof.univ.dr. Dumitru Nicolae, Școala doctorală „Academician Radu Voinea” a Facultății de Mecanică

Prof.univ.dr. Enache Sorin, Școala doctorală de Inginerie electrică și energetică

Prof.univ.dr. Gautier Laurent, Université de Bourgogne, Dijon, Franța

Lector univ.dr. Matei Andaluzia Cristina, Școala doctorală de Științe

Prof.univ.dr. Matei Gheorghe, Școala doctorală de Științe Economice

Prof.univ.dr. Mazilu Mirela Elena, Școala doctorală de Științe

Prof.univ.dr. Micu Sorin, Școala doctorală de Științe

Prof.univ.dr. Mîtreă Ion, Școala doctorală de Ingineria resurselor animale și vegetale

Prof.univ.dr. Ocoleanu Ticu Nelu, Școala doctorală de teologie ortodoxă „Sfântul Nicodin”

Prof.univ.dr. Otovescu Dumitru, Școala doctorală de Științe sociale și umaniste

Prof.univ.dr. Olteanu Gabriel, Școala doctorală a Facultății de Drept

Prof.univ.dr. Panea Nicu, Școala doctorală „Alexandru Piru” a Facultății de Litere

Prof.univ.dr. Petre Nicolae, Școala doctorală de Inginerie electrică și energetică

Prof.univ.dr. Răducanu Ruxandra, Școala doctorală a Facultății de Drept

Prof.univ.dr. Selișteanu Dan, Școala doctorală „Constantin Belea” a Facultății de Automatică Calculatoare și Electronică

Prof.univ.dr. Spulbăr Cristi Marcel, Școala doctorală de Științe Economice

Conf.univ.dr. Stan Răzvan, Școala doctorală de Teologie ortodoxă „Sfântul Nicodin”

Prof.univ.dr. Tarniță Daniela, Școala doctorală „Academician Radu Voinea” a Facultății de Mecanică

Prof.univ.dr. Teodorescu Cristiana-Nicola, Școala doctorală „Alexandru Piru” a Facultății de Litere

Violeta DRĂGOIESCU

**MANIFESTĂRI DISCURSIVE
ALE ACORDULUI VERBAL ÎN LIMBA
ROMÂNĂ ACTUALĂ. PLEDOARIE
PENTRU O PRAGMATICĂ A MĂRCILOR
DE DISCURS SPECIFICE**

**EDITURA UNIVERSITARIA
Craiova, 2025**

Referenți științifici:

Prof.univ.dr. habil. Cecilia Mihaela POPESCU

Prof.univ.dr. Luminița Mirela CĂRĂUȘU

Copyright © 2025 Editura Universitaria

Toate drepturile sunt rezervate Editurii Universitaria

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

DRĂGOIESCU, VIOLETA

**Manifestări discursive ale acordului verbal în limba română actuală -
Pledoarie pentru o pragmatică a mărcilor de discurs specifice / Violeta**

Drăgoiescu. - Craiova : Universitaria, 2025

Conține bibliografie

ISBN 978-606-14-2132-9

811.135.1

© 2025 by Editura Universitaria

Această carte este protejată prin copyright. Reproducerea integrală sau parțială, multiplicarea prin orice mijloace și sub orice formă, cum ar fi xeroxarea, scanarea, transpunerea în format electronic sau audio, punerea la dispoziția publică, inclusiv prin internet sau prin rețelele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informațiilor, cu scop comercial sau gratuit, precum și alte fapte similare săvârșite fără permisiunea scrisă a deținătorului copyrightului reprezintă o încălcare a legislației cu privire la protecția proprietății intelectuale și se pedepsesc penal și/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

MULȚUMIRI

Aș dori mai întâi de toate să-i mulțumesc dnei. prof. univ. dr. Cecilia-Mihaela POPESCU, care a crezut în mine. A fost și va rămâne pentru mine un model demn de urmat și un profesor drag sufletului meu.

Mulțumesc în mod special nașei mele, care a fost alături de mine în toată această perioadă, care m-a sprijinit în obținerea materialelor necesare acestei lucrări și care neconținut mi-a ridicat moralul pentru a duce la bun sfârșit acest proiect. Adresez, de asemenea, mulțumiri pentru evaluarea și pentru observațiile deosebit de utile acestei cărți, dnei. prof. univ. dr. Luminița Cărăușu, dlui. prof. univ. dr. habil. Adrian Chircu, dnei. prof. univ. dr. Cristiana Teodorescu, dnei. prof. univ. dr. habil. Cecilia Condei și dnei conf. univ. dr. Alice Ionescu.

Și nu în ultimul rând vreau să mulțumesc familiei mele, care m-a susținut necondiționat pe tot parcursul acestui demers și care, de cele mai multe ori, a avut emoții mai mari decât mine. Mulțumesc soțului meu pentru echilibrul și sprijinul emoțional, mulțumesc din tot sufletul părinților mei, care nu mi-au permis în niciun moment să mă abat de la proiectele mele, care au știut să depășească statutul de părinți și să-mi devină cei mai buni prieteni.

LISTA DE FIGURI

- Fig. 1. *Factorii constitutivi ai procesului de comunicare în viziunea lui Roman Jakobson (1964: 88) și funcțiile corespunzătoare*
- Fig. 2. *Competențele subiectului vorbitor propuse de Catherine Kerbrat-Orecchioni (1990, I.: 30)*
- Fig. 3. *Bariere ale comunicării (apud Tran & Stănciugelu, 2001: 13)*
- Fig. 4. *O sinteză a barierelor comunicării (apud Koneru, 2008: 23)*
- Fig. 5. *Schematizarea Teoriei relevanței propusă de Dan Sperber și Deirdre Wilson (1995: 232)*
- Fig. 6. *Categorizarea formelor de dezacord (apud Popescu, M. 2003)*
- Fig. 7. *Sinteza profilului etimologic și funcțional al principalilor marcatori de acord din limba română actuală*

LISTA ABREVIERILOR

adj. = adjectiv

adv. = adverb

cap. = capitol

cf. = *confer*

conj. advers. = conjuncție adversativă

ed. = editura

lat. = latină

sl. v. = slava veche

subcap. = subcapitol

subst. = substantiv

s.v. = *sub verbum*

v. = vezi

vs. = *versus*

< = provine din

ANEXE

Anexa nr. I – MODALITĂȚI DE EXPRIMARE A ACORDULUI CU AJUTORUL ELEMENTELOR NONVERBALE..... 285

- 1.1. *Acordul realizat prin mișcarea capului în direcția SUS – JOS.....* 285
- 1.2. *Dezacordul realizat prin mișcarea capului în direcția STÂNGA – DREAPTA* 285
- 1.3. *Acordul realizat prin folosirea gestului „inel”* 286
- 1.4. *Acordul redat prin folosirea gestului realizat cu degetul mare ridicat* 286
- 1.5. *Dezacordul redat prin folosirea gestului realizat cu degetul mare coborât* 287
- 1.6. *Dezacordul redat prin mișcarea degetului arătător în stânga și în dreapta* 287

Anexa nr. II – CORPUS DE DISCURSURI PARLAMENTARE EXTRASE DIN SENATUL ROMÂNIEI ȘI DIN CAMERA DEPUTAȚILOR..... 288

1. *STENOGRAMA ședinței Camerei Deputaților din 4 decembrie 2019.* 288
2. *STENOGRAMA ședinței Camerei Deputaților și Senatului din 6 februarie 2017* 294
3. *STENOGRAMA ședinței Camerei Deputaților din 02 mai 2018* 298
4. *STENOGRAMA ședinței Senatului din 10 martie 2015.....* 299
5. *STENOGRAMA ședinței comune a Camerei Deputaților și Senatului din 7 februarie 2018* 303
6. *STENOGRAMA ședinței Camerei Deputaților din 12 noiembrie 2019* 304
7. *STENOGRAMA ședinței Biroului permanent al Senatului din 11 septembrie 2018* 305
8. *STENOGRAMA ședinței Camerei Deputaților din 13 noiembrie 2001* 310
9. *STENOGRAMA ședinței Camerei Deputaților din 22 mai 2012* 312
10. *STENOGRAMA ședinței Camerei Deputaților din 18 septembrie 2012* 317
11. *STENOGRAMA ședinței Camerei Deputaților din 27 aprilie 2012 ...* 318

12. STENOGRAMA ședinței Senatului din 8 februarie 2010	320
13. STENOGRAMA ședinței Camerei Deputaților din 30 martie 2010 ...	322
14. STENOGRAMA ședinței Camerei Deputaților din 17 iunie 2008	325
15. STENOGRAMA ședinței Camerei Deputaților din 14 februarie 2012	326
16. STENOGRAMA ședinței Camerei Deputaților 10 septembrie 2012 ...	326
17. STENOGRAMA ședinței Camerei Deputaților și Senatului din 19 decembrie 2014	327
18. STENOGRAMA ședinței Senatului din 08 martie 2016	328
19. STENOGRAMA ședinței Camerei Deputaților din 08 mai 2012	329
20. STENOGRAMA ședinței Camerei Deputaților din 07 iunie 2017	332

CUVÂNT ÎNAINTE

Lucrarea dnei Violeta Drăgoiescu, intitulată *Manifestări discursive ale acordului verbal în limba română actuală. Pledoarie pentru o pragmatică a mărcilor de discurs specifice*, are la bază teza sa de doctorat și propune o abordare pragmadiscursivă a mărcilor de discurs și, implicit, a strategiilor discursive la care face apel locutorul în exprimarea *acordului* și a diverselor sale ipostazieri discursive (*aprobarea, confirmarea, conformarea* etc.), în cadrul interacțiunii verbale, în limba română actuală. Prezentul demers pornește astfel de la considerația generică privind manifestarea unei puternice *relații contractuale* între participanții la schimbul conversațional, în care locutorul *răspunde*, dar, la rândul lui, *solicită și așteaptă răspuns* din partea interlocutorului(interlocutorilor) său(săi), de obicei, un răspuns care să îi valideze universul de gândire și de așteptare. Cu alte cuvinte, de cele mai multe ori, în schimbul verbal, dialogic, interlocutorul aprobă și împărtășește opinia și/sau presupuzițiile locutorului, validând ca *adevărată* aserțiunea la care se raportează.

Lucrarea de față ilustrează însă faptul că manifestarea acordului verbal este un fenomen discursiv mult mai complex, conotat cu un puternic ancrăj contextual și cu o mare dependență față de evoluția și natura topicului conversației, de realțiile care se stabilesc între actanții procesului comunicativ, constrânse adesea de diferite variabile socio-culturale (sexul, vârsta, nivelul de educație, distanța socială, cultura fiecărui interlocutor etc.), de atitudinea și poziționarea subiectului vorbitor etc.

Racordându-se așadar la această matrice conceptuală, lucrarea dnei Violeta Drăgoiescu reprezintă, așa cum afirmă autoarea, (i) „primul demers

intralingvistic de [inventariere], descriere și [analiză] a principalelor mărci explicite de actualizare a *acordului verbal* la nivelul limbii române; [ii] o amplă lucrare monografică care încearcă să aducă o serie de informații calitative teoretice și tipologice din domeniul *pragmaticii acordului*” (p. 38), dar și, adăugăm noi, (iii) un interesant demers interdisciplinar ce ia în considerare, în descrierea și analiza unor fapte de limbă, ample aspecte de natură cognitivă, psihologică, sociolingvistică etc..

Configurată în două părți și în patru capitole fundamentale (exceptând secțiunile metainterpretative de *introducere* și *concluzii generale*), cartea are o construcție oarecum simetrică, nu numai sub aspect structural, ci și metodologic, căci fiecare dintre cele două părți particularizează demersul deductiv, de abordare dinspre general spre particular sau, mai bine spus, de la *contextualizare* la *poziționare*. Astfel că, în prima parte, autoarea începe prin a decripta modelele canonice de abordare a *interacțiunii verbale*, acordând o mare atenție noțiunilor de *context*, *schimb* și *acte de limbaj*, pentru ca, ulterior, să contextualizeze și să fileze prin această grilă particularitățile structurale ale acelor acte de limbaj care actualizează *acordul verbal*. În aceeași manieră, partea a doua a lucrării pornește de la decriptarea strategiilor pragmadiscursive de actualizare a acordului verbal în limba română actuală, cu aprofundarea caracteristicilor funcționale și semantico-pragmatice ale principalelor mărci de acord din cadrul acestui sistem lingvistic, pentru ca, în final, să se insite pe manifestarea concretă a unui astfel de comportament în cadrul unor eșantioane de limbă română aparținând unui tip special de gen discursiv, și anume, discursul parlamentar.

Cartea debutează cu un segment introductiv, în care o atenție specială este acordată, printre altele, descrierii corpus-ului, care este compus din două segmente: *un corpus principal*, format dintr-un ansamblu de 26 de discursuri

parlamentare preluate din ședințele *Biroului permanent al Camerei Deputaților*, respectiv, din ședințele *Biroului permanent al Senatului*, și un *corpus secundar*, care are, în fapt, funcția unui *corpus de control*, excerptat din următoarele eșantioane de limbă vorbită: IVRLA, IV II, CORV, CoRoLa, CLRVAN, Pop (2004), DIG (2020).

În ceea ce privește conținutul capitolelor de bază ale lucrării, în primul capitol, intitulat *Modele și perspective teoretice în abordarea acordului la nivel interacțional*, sunt descrise și analizate în concordanță cu datele vehiculate în literatura de specialitate, concepte fundamentale pentru demersul propus, precum: *interacțiune verbală, situație de comunicare, proces de comunicare, context, deixis, conversație, dialog, acte de limbaj etc.* O atenție specială a fost acordată în acest capitol factorilor care obstrucționează adesea procesul comunicativ, dar și descrierii elementelor non-verbale și paraverbale care joacă un rol important în configurarea acordului verbal, deoarece, într-o conversație, toți acești parametri externi sau interni își pun amprenta asupra actului comunicativ, modificând adesea semnificația de bază a enunțurilor afectate și, implicit, pe cea a mărcilor lexico-pragmatice (în cazul nostru, de exprimare a *acordului*), creând alte și alte ipostaze funcționale.

Capitolul al doilea, intitulat *Acordul verbal – de la teorie la practică*, continuă demersul teoretic din capitolul precedent, dar are și caracter aplicativ, autoarea încercând acum, printr-o abordare din multiple unghiuri teoretice (din sfera pragmaticii lingvistice, a teoriilor retorico-argumentative, a modalităților, a analizei de discurs), însoțită de numeroase exemplificări pertinent extrase din literatura de specialitate, să contureze grila teoretică pe baza căreia vor fi analizate formele de manifestare a acordului verbal din limba română actuală. Astfel, cernut prin canoanele pragmaticii lingvistice,

acordul este definit acum ca un act de vorbire special, un *pragmem*, plasat în zona actelor de vorbire *comisive*, în timp ce, din perspectivă conversațională, el poate fi integrat în sfera *actelor cu potențial reactiv* (cele care solicită un feedback din partea interlocutorului); în perspectivă dialogică, *acordul* este înțeles ca *reușita locutorului* „de a se angaja într-o acțiune propusă de interlocutor” (Chen și Zhang 1995: 121), iar din perspectiva teoriei politetii (Brown și Levinson 1987), formulele de *acceptare* reprezintă strategii ale politetii pozitive.

Chiar dacă sunt configurate în manieră sintetică de autoare, două segmente ale acestui capitol ni se par de o foarte mare importanță pentru conturarea unei definiții integrative a *acordului verbal*. În primul rând, este vorba despre filarea *acordului verbal* în tandem cu perechea sa verbală, *dezacordul*, pentru că, așa cum subliniază autoarea, „cele două noțiuni, trebuie privite în complementaritate una față de cealaltă, ele reprezentând, de fapt, reacții cognitiv-atitudinale, reprezentate lingvistic, ale locutorului în raport cu contextul amplu al situației de comunicare, privit, aici obligatoriu, ca un „spațiu” de impunere, manipulare și negociere” (p. 13).

Totodată, de o mare relevanță ni se pare și plasarea perspectivei de analiză a *acordului verbal* în sfera modalităților epistemice și apreciative, atâta vreme cât, manifestându-și *acordul*, interlocutorul validează, de fapt, punctul de vedere al locutorului. Pe de altă parte, luarea în discuție a zonelor de modalitate amintite anterior este cu atât mai relevantă, cu cât ținem cont de faptul că principalele (trei) forme de categorizare a *acordului* sunt distinse în funcție de gradul de convingere și de angajare a locutorului (engl. *commitment*), actualizat, firește, cu structuri verbale din această sferă semantică. Astfel, dacă cel mai puternic grad de convingere (*acordul* cel mai convingător este acela care ne oferă maxima certitudine asupra realității și a

adevărului predicăției asertate de locutor) apare adesea redat implicit la nivel discursiv, *exprimarea întărită* a unei convingeri se realizează explicit cu ajutorul formulelor de modalizare epistemică, a formulelor evaluative și a formulelor deontice, *exprimarea atenuată* se realizează și ea cu ajutorul modalizatorilor deontici de posibilitate și permisivitate, iar *exprimarea neutră* este actualizată prin utilizarea subiectivă a unor interjecții, adverbe sau prin utilizările concesive ale verbului *a fi* (de tipul: *așa o fi/ o fi așa ... dar*).

Fără îndoială, aceste două capitole reprezintă un demers teoretic ce presupune o mare putere de sinteză și acribie, o foarte bună mânăuire a metalimbajului, iar autoarea a reușit să depășească toate aceste obstacole și să realizeze o descriere coerentă și elocventă.

Capitolul al treilea, intitulat *Strategii discursive de exprimare a acordului la nivel interacțional în limba română actuală*, deschide partea a doua a lucrării, cu caracter majoritar aplicativ, remarcabilă prin amploarea și pertinența exemplificărilor, prin profunzimea comentariilor și prin minuțiozitatea demersului analitic, în general. Autoarea subliniază încă de la început că analiza pe care o va dezvolta aici, se grefează:

- pe de o parte, în jurul strategiilor discursive (precum: reduplicarea – întreruperea simplă sau repetată, augmentarea, exagerarea, substituția, inferența etc.) la care apelează locutorii pentru a marca *acordul, aprobarea, confirmarea sau conformarea* în raport cu *antecedentul* și, deci, *cu replicile interlocutorului*;
- pe de altă parte, în jurul principalelor „instrumente” de actualizare a acordului în plan discursiv, în funcționarea lor sincronică, în stadiul actual al limbii române, adică acele mărci verbale discursive și/sau pragmatice, care vin să expliceze, să întărească/emfatizeze diferitele grade de acceptare a universului ideatic și faptic al celuilalt.

Prin urmare, în acest capitol, autoarea inventariază cele mai importante mărci discursive de exprimare a acordului în limba română actuală (și anume: *bine, da, bun, de acord, OK, sigur, desigur, bineînțeles, absolut, firește, exact, aparent, bine spus, ai dreptate, normal, păi (da, sigur), perfect, minunat, neapărat, negreșit, musai, chiar, cred, asta zic și eu, același lucru zic/cred și eu sau asta, ah, aha, îhî, oh, mhm, mmh, etc*), pe care le analizează din perspectiva etimologiei, uneori (mai rar) și a parcursului lor de pragmaticizare și, mai cu seamă din perspectiva funcționalității și valențelor lor pragmadiscursive în sfera tipurilor de acord decelate anterior.

Dincolo de inventarierea și distingerea unei întregi serii de utilizări și valori discursive prototipice (și reprezentative pentru actualizarea acordului verbal) sau complementare pentru fiecare unitate discursivă în parte, autoarea subliniază în acest capitol și ideea rolului metadiscursiv al acestor unități. Într-adevăr, în analiza marcatorilor discursivi, este deosebit de importantă corelarea dintre *ceea ce se spune* și situația contextuală, pentru stabilirea, mai cu seamă în varianta comunicării scrise, a conexiunilor cheie pe care aceste unități le actualizează și/sau focalizează în obținerea coerenței între diferitele secvențe lingvistice constituente.

Tot în acest capitol, autoarea reia procedeul de plasare în oglindă a *acordului* și *dezacordului*, de această dată, din perspectiva formelor și strategiilor de exprimare, ajungând la concluzia că, în cadrul acestei opoziții dihotomice, actualizarea verbală a *dezacordului* este, de fapt, forma marcată, în sensul că, în unele formulări, de tipul: (*Nu*), *nu este adevărat!*, *Nu sunt (deloc) de acord.*; *Da de unde?!*) sunt implicate la negativ, formele de expresie ale acordului.

Un alt merit indiscutabil al lucrării de față rezidă în analiza dezvoltată în capitolul al patrulea, intitulat *Pragmatica mărcilor discursive de acord în*

discursul parlamentar românesc actual, care propune o analiză aprofundată a funcționalității și valențelor discursiv-pragmatice ale celor mai vehiculați (în funcție de frecvența ocurențelor) marcatori discursivi ai *acordului*, într-un tip specializat de discurs politic, i.e. *discursul parlamentar*, și anume: *da, ba da, bine, bun, OK, sigur, desigur, mai mult ca sigur, cu siguranță, bineînțeles, firește, clar, într-adevăr, de acord*.

Autoarea argumentează, pe baza analizei de corpus, că marcatorii discursivi de acord îndeplinesc mai multe funcții, dificil de distins la nivel discursiv, în manieră categorică, și că întrebuintarea lor este puternic dependentă de contextul în care îi găsim amplasați, precum și de acțiunea unor factori subiectivi și obiectivi care configurează situația de comunicare în ansamblul ei. În acest sens, autoarea subliniază faptul că, în astfel de ocurențe, „aceste unități lexicale apar îmbinate discursiv cu alte forme lexicale din aceeași sferă semantică sau în anumite poziționări sintactice și de topicalizare la nivelul enunțului de apartenență, fapt care traduce o amplă și complexă strategie discursivă la care locutorul face apel pentru a-și susține și argumenta poziția discursivă” (p. 227).

Prin urmare, în cele mai multe ocurențe din discursurile parlamentare studiate, cuvintele analizate funcționează nu doar ca mărci ale acordului verbal/ ale aprobării, conformării, dar și ca mărci de menținere a contactului, de atragere a atenției interlocutorului, ca mărci ale aplanării unei stări conflictuale, ca marci pragmatice ale ironiei sau chiar ca niște clișee sau automatisme / ticuri verbale. În plus, polifuncționalitatea acestor itemi se manifestă și prin interferența funcțională dintre sfera interacțională a acordului, conformării și aprobării și cele de actualizare a unor semnificații modalo(-evidențiale) și/sau de natură afectiv-atitudinală.

Capitolul final de *Concluzii generale* este unul amplu, în care autoarea reia și dezvoltă, în principiu, concluziile preliminare asociate capitolelor din partea a doua a lucrării. Cu acest prilej, dna. Violeta Drăgoiescu face o sinteză a trăsăturilor de natură tipologică ale marcatorilor de discurs din sfera acordului verbal, accentuând din nou, ideea *polifuncționalității și polivalenței* lor, a puternicului *ancraj contextual* și arătând faptul că:

„[...] funcționările discursive ale celor mai importanți marcatori de acord sunt și în corpus-ul nostru de studiu, care ia în considerare o mostră de discurs parlamentar, amalgamate, foarte greu reușind să distingem o nuanță pragmatico-discursivă de alta” (p. 237).

Textul propriu-zis al lucrării de față este continuat de două anexe. Prima, de dimensiuni mai mici, este dedicată exemplificării gesturilor cele mai utilizate în manifestarea acordului și/sau a dezacordului (majoritatea fiind cunoscute și adoptate la nivel internațional). Cea de-a doua anexă, deosebit de amplă, cuprinde contextele discursive extinse, excerptate din cele douăzeci de stenograme extrase din ședințele Senatului României și din cele ale Camerei Deputaților, din care au fost selectate exemple, la care s-a făcut apel în textul tezei și pe baza cărora s-a realizat analiza pragmadiscursivă a mărcilor de acord. Această selecție de texte, bine organizată și structurată, are rolul de a susține demersul analitic din capitolul al IV-lea, pentru evitarea oricărei ambiguități interpretative (deoarece pune în evidență diverse date peritextuale (ca de exemplu: sursa stenogramei, data și locul desfășurării ședințelor, topicul general al dezbaterii, subiecții implicați etc.)). În plus, aceste anexe reprezintă, în fapt, un microcorpus de limbă română aparținând